NORAKSTS
Lieta Nr. A42636507
SKA – 140/2011

S P R I E D U M S

Rīgā 2011.gada 17.jūnijā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments kopsēdē šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore V.Krūmiņa
senatore J.Briede
senators A.Guļāns
senatore V.Kakste
senatore D.Mita
senatore I.Skultāne
senatore R.Vīduša

piedaloties pieteicējam *J.A.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātā Ministru prezidenta pārstāvim *K.P.*

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *J.A.* pieteikumu par Ministru prezidenta 2007.gada 18.septembra lēmuma atcelšanu daļā un mantisko zaudējumu atlīdzinājumu, sakarā ar *J.A.* un Ministru prezidenta kasācijas sūdzībām par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts civildienesta pārvaldes 2006.gada 15.decembra lēmumu Nr.38 (turpmāk – lēmums Nr.38), izskatot */darbavieta/ /amats/ J.A.* (turpmāk – pieteicējs) sūdzību par */darbavieta/* rīcības likumību, citastarp nosakot būtiski atšķirīgas mēnešalgas viena līmeņa ierēdņiem, atzīta par pamatotu pieteicēja sūdzība par ministrijas rīcību, nosakot būtiski atšķirīgu mēnešalgu, uzlikts pienākums ministrijai novērst pieļautās prettiesiskās darbības mēnešalgu apmēra noteikšanā, ievērojot samaksas noteikumus un instrukciju, kā arī ministrijai uzlikts pienākums izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību par 2005.gadu un

2006.gada pirmo pusgadu (līdz 2006.gada 1.jūlijam, kad jāveic mēnešalgu pārskatīšana atbilstoši jaunajiem kritērijiem).

Izvērtējot */darbavieta/* 2007.gada 5.marta vēstuli „Par lūgumu veikt pēcpārbaudi", ar Ministru prezidenta 2007.gada 18.septembra lēmumu Nr.18/SAN-856, atcelts Valsts civildienesta pārvaldes lēmums daļā par pienākuma uzlikšanu */darbavieta/* izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību par 2005.gadu un 2006.gada pirmo pusgadu.

[2] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Ministru prezidenta lēmumu, kā arī atlīdzināt zaudējumus izmaksājamās starpības apmērā, piemērojot inflācijas koeficientu un likumīgos procentus 6% kopsummā Ls 9368,53. Pieteikumā pausts viedoklis, ka Ministru prezidenta lēmums daļā, ar kuru atcelts Valsts civildienesta pārvaldes lēmums par mēnešalgas starpības izmaksu pieteicējam, ir prettiesisks.

[3] Administratīvā rajona tiesa, atzīstot, ka, tā kā pieteicējs ir vēlējies saņemt lielāku mēnešalgu, no pieteikuma ir secināms prasījums tiesai par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru pieteicējam tiktu apstiprinātas tiesības saņemt mēnešalgas starpību par 2005.gadu un 2006.gada pirmo pusgadu, ar 2009.gada 15.septembra spriedumu noraidīja pieteikumu par šāda labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Tiesa pārbaudīja, vai pastāv priekšnoteikumi pieteicējam labvēlīga administratīvā akta izdošanai, kā arī citastarp atzina, ka ne lēmums Nr.38, ne Ministru prezidenta lēmums nenoteica galīgo noregulējumu izmaksāt pieteicējam konkrēto atalgojuma summu noteiktā apmērā un ka atlīdzinājumu pieteicējam varēja noteikt un attiecīgi administratīvo aktu varēja izdot */darbavieta/* valsts sekretārs.

[4] Izskatījusi lietu sakarā ar pieteicēja apelācijas sūdzību, Administratīvā apgabaltiesa ar 2010.gada 14.septembra spriedumu pieteikumu apmierināja daļā. Proti, atcēla no pieņemšanas dienas Ministru prezidenta lēmuma 8.2.punktu, ar kuru atcelts Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts, bet noraidīja pieteikumu daļā par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu. Apgabaltiesas spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Valsts civildienesta pārvaldes lēmums daļā par būtiski atšķirīgu mēnešalgas noteikšanu, uzliekot pienākumu */darbavieta/* novērst pieļautās prettiesiskās darbības mēnešalgu apmēra noteikšanā un izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību par 2005.gadu un 2006.gada pirmo pusgadu (3.2.apakšpunkts), atbilst visām Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajā daļā noteiktajām administratīvā akta pazīmēm. Proti, tas ir uz āru vērsts

tiesību akts, ko iestāde izdevusi publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu (pieteicēju), nodibinot konkrētas tiesiskās attiecības – nosakot pieteicēja tiesības uz algas pārrēķinu un algas starpības izmaksu. Pieteicējs kā valsts civildienesta ierēdnis uzskatāms par iestādei īpaši pakļautu personu, taču, tā kā konkrētais administratīvais akts skar personas tiesības uz atalgojumu, tas ierobežo minētās personas cilvēktiesības. Nav konstatējams, ka minētais lēmums būtu atzīstams par kādu no lēmuma veidiem, kas nav atzīstams par administratīvo aktu Administratīvā procesa likuma izpratnē.

Tā kā ar Ministru prezidenta lēmumu ir atcelts Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts (administratīvais akts), arī šis lēmums minētajā daļā ir administratīvais akts, jo pārskatīts un izšķirts tiek tas pats jautājums. Ņemot vērā minēto, noraidāms atbildētājas viedoklis, ka tas ir valsts pārvaldes lēmums.

[4.2] Ministru prezidenta lēmums pamatots ar šādām tiesību normām: 1) Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma 35.pantu; 2) Valsts pārvaldes iekārtas likuma 62.panta otro un trešo daļu, 63.pantu, 64.panta 2. un 3.punktu, 67.panta ceturto daļu; 3) Administratīvā procesa likuma 62.panta trešo daļu, 81.panta otrās daļas 1. un 3.punktu un 86.panta otrās daļas 3.punktu.

Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkta atcelšana nevar tikt pamatota ar Ministru prezidenta lēmumā norādītajām Valsts civildienesta ierēdņu disciplināratbildības likuma un Valsts pārvaldes iekārtas likuma normām. Tostarp, lēmums daļā nevarēja tikt pieņemts, piemērojot tiesību normas par pēcpārbaudi pārvaldes lēmuma pieņemšanā vai ierēdņa disciplinārlietā.

Tādējādi pārbaudāms, vai Ministru prezidenta lēmuma pamatojumā norādītās Administratīvā procesa likuma normas ir pietiekams pamats Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkta atcelšanai.

[4.3] Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts ir administratīvais akts tā galīgajā noformējumā, proti, šādā veidā tas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81.panta piektajai daļai bija izpildāms un pārsūdzams Administratīvajā rajona tiesā. Tālāku administratīvā akta apstrīdēšanas kārtību šās kategorijas lietās tiesību normas neparedzēja.

Tajā pašā laikā izņēmuma gadījumos iestāde var atcelt spēkā stājušos administratīvo aktu, pamatojoties uz kādu no Administratīvā procesa likuma 85. vai 86.panta normām.

Minētajā kārtībā izdots administratīvais akts ir jauns administratīvais akts un tas nav atzīstams par administratīvo aktu tā galīgajā noformējumā Administratīvā procesa likuma 81.panta izpratnē. Līdz ar to Administratīvā procesa likuma 81.panta otrās daļas 1. un 3.punkta piemērošanai Ministru prezidenta lēmumā nav tiesiska pamata.

Lēmums pamatots ar Administratīvā procesa likuma 86.panta otrās daļas 3.punktu, kas noteic, ka adresātam labvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu var atcelt, ja administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses.

Kā saprotams no Ministru prezidenta lēmuma pamatojuma un atbildētājas paskaidrojumiem, atbildētājas ieskatā, Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts ir pieteicējam labvēlīgs prettiesisks administratīvais akts, kura palikšana spēkā nepamatoti samazinātu valsts budžeta līdzekļus, atlīdzinot pieteicējam algas starpību.

Lēmumā nav pietiekama pamatojuma būtiskam sabiedrības interešu aizskārumam, kas būtu attaisnojams ar pieteicēja tiesību ierobežojumu. Pat ja Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts būtu atzīstams par prettiesisku, valstij ir tiesību normās paredzēti instrumenti, kā iespējamu valsts budžeta nepamatotu līdzekļu samazinājuma gadījumā disciplinārlietas ietvaros pret vainīgo amatpersonu, kura prettiesisku administratīvo aktu ir pieņēmusi, šādus valsts līdzekļus atgūt (piemēram, kā disciplinārsodu vainīgajai personai piemērojot amatalgas samazinājumu).

Lēmumā piemērota Administratīvā procesa likuma 62.panta trešā daļa, kas noteic, ja administratīvais akts ir izdots rakstveidā un personas viedoklis un argumenti nav noskaidroti, administratīvā akta pamatojumā norāda iemeslu. Norādītais iemesls lēmumā – ka pēcpārbaudes lietas būtības pamatā ir vērtējums par iestāžu (*/darbavieta/* un Valsts civildienesta pārvaldes) atšķirīgajiem viedokļiem par tiesību normu interpretāciju un piemērošanu, tāpēc iesniedzēja viedoklis šajā lietā netika uzklausīts.

Konkrētajā gadījumā, jo īpaši ņemot vērā Ministru prezidenta lēmuma par Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkta atcelšanu tiesisko dabu, bija piemērojama Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmā daļa. Minētā panta trešās daļas piemērošana konkrētajā gadījumā nav adekvāta. Proti, konkrētajā gadījumā Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts bija stājies spēkā un persona paļāvās, ka administratīvais akts tiks izpildīts, šajā sakarā vēršoties iestādē ar iesniegumu par administratīvā akta izpildi. Tā vietā, lai risinātu jautājumu par spēkā esoša administratīvā akta izpildi sakarā ar personas iesniegumu, Ministru prezidents pēc deviņiem mēnešiem izdeva jaunu personai nelabvēlīgu administratīvo aktu. Šāda iestādes rīcība ir pretēja labas pārvaldības principam, privātpersonas uzklausīšanas principam, tiesiskās paļāvības, demokrātiskās iekārtas un samērīguma principam. Iestādei ir tiesību instrumenti, kā nezaudēt valsts budžeta līdzekļus, vienlaikus ievērojot privātpersonas tiesību ievērošanas principu.

[4.4] Ievērojot minēto, Ministru prezidenta lēmums daļā, ar kuru Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts ir atcelts, ir atceļams. Lēmuma minētajā daļā pamatojums neattaisno pieteicējam iepriekš noteikto tiesību ierobežojumu.

[4.5] Pieteikumā izteikts prasījums par mantisko zaudējumu atlīdzinājumu, kas nodarīts ar Ministru prezidenta lēmumu pārsūdzētajā daļā. Šis prasījums ir noraidāms tā iemesla dēļ, ka, atceļot lēmumu, atjaunojas tiesiskā situācija, kāda bija pirms tā pieņemšanas. Proti, spēkā ir Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkts jeb iepriekš izdotais administratīvais akts tā galīgajā noformējumā, kurš tādā veidā ir izpildāms.

Faktiski pieteicēja prasījums par zaudējumu atlīdzinājumu ietver viņa aprēķināto mēnešalgas starpību kopā ar inflācijas koeficientu (pieteicēja norādītais uz lietas izskatīšanu nav aktuālais koeficients) un likumīgajiem procentiem.

No Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma 3.2.apakšpunkta izriet, ka tajā nav noteikta konkrēta pieteicējam izmaksājamā summu, bet uzdots */darbavieta/* aprēķināt un izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību par konkrēto periodu. Tādējādi administratīvais akts par mēnešalgas starpības izmaksu pieteicējam vēl nav izdots. Tieši pēc šāda administratīvā akta izdošanas pieteicējam radīsies tiesības uz zaudējumu atlīdzinājumu, ja, viņa ieskatā, aprēķins būs veikts nepareizi vai iestāde nebūs piemērojusi kādus tiesību normās noteiktos koeficientus aprēķinā. Ja šās lietas ietvaros tiktu lemts un tiktu apmierināts prasījums par zaudējumu atlīdzinājumu, kas ietver mēnešalgas pārrēķina starpību, atceļot lēmumu pārsūdzētajā daļā, pieteicējam rastos tiesības uz to pašu mēnešalgas starpību otrreiz, kas būtu pretēji tiesību normu saprātīgas piemērošanas principam.

Ievērojot minēto, šās lietas ietvaros pieteikums daļā par zaudējumu atlīdzinājumu ir noraidāms.

[5] Pieteicējs iesniedza kasācijas sūdzību par apgabaltiesas spriedumu daļā par zaudējumu atlīdzību. Kasācijas sūdzībā norādīti tālāk minētie argumenti.

Apgabaltiesa pārkāpusi Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu, Administratīvā procesa likuma 92. un 97.pantu. Lēmuma izpilde nekādā veidā nevar kompensēt Valsts kancelejas, kas rīkojās Ministru prezidenta uzdevumā, prettiesiskās rīcības rezultātā nodarītos zaudējumus un personisko kaitējumu, jo lēmums attiecas uz laiku no 2005.gada 1.janvāra līdz 2006.gada 1.jūlijam, bet Valsts kancelejas rīcība ir attiecināma uz laiku no 2007.gada marta, kad tika uzsākta nelikumīga administratīvā lieta, līdz 2010.gada 14.septembrim, kad tiesa atcēla prettiesisko Ministru prezidenta lēmumu. Lai noteiktu zaudējumus un personisko kaitējumu, ir jāpiemēro civiltiesību principi un aprēķinā jāiekļauj gan zaudējumi, kas radīti, prettiesiski ārpus procesuāliem termiņiem un piekritībai ierosinot administratīvo lietu, gan arī zaudējumi, kas radīti, neievērojot procesuālos termiņus lietas izskatīšanā un lēmuma pieņemšanā. Atsakot kompensēt pieteicējam radītos zaudējumus, tiek pārkāpts privātpersonas

tiesību ievērošanas princips, tiesiskuma princips, tiesību normu saprātīgas piemērošanas princips.

[6] Ministru prezidents iesniedza kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas spriedumu daļā, ar kuru atcelts Ministru prezidenta lēmums, kā arī daļā, ar kuru par labu pieteicējam piedzīta samaksātā valsts nodeva. Kasācijas sūdzībā ietverti tālāk norādītie argumenti.

[6.1] Apgabaltiesa nepareizi interpretējusi Administratīvā procesa likuma 86.panta trešo daļu. Pie secinājuma, ka Valsts civildienesta pārvaldes lēmuma atcelšanai nav pietiekama pamatojuma būtiskam sabiedrības interešu aizskārumam, apgabaltiesa nonākusi, nevērtējot pēc būtības pārvaldes lēmuma un Ministru prezidenta lēmuma tiesiskumu un tajos ietvertos faktiskos un juridiskos apstākļus, kuriem ir nozīme. Nosakot nepamatoti lielu atalgojumu personai, kura nav veikusi atalgojumam adekvātu darbu, būtiski tiek aizskartas sabiedrības intereses.

[6.2] Apgabaltiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 7.pantā, 107.panta ceturtajā daļā, 154.pantā un 302.panta ceturtajā daļā ietverto objektīvās izmeklēšanas pienākumu, jo nav vērtējusi konstatētos faktiskos un juridiskos apstākļus, kuriem ir nozīme lietā.

[6.3] Pieļaujot iepriekš minēto tiesību normu pārkāpumu, apgabaltiesa nonākusi pie nepareiza secinājuma par valsts līdzekļu atgūšanas iespējām.

[6.4] Apgabaltiesa nepareizi interpretējusi Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 2.punktu, atzīstot, ka Ministru prezidenta lēmums nav pārvaldes lēmums. Minētā tiesību norma ir skatāma kopsakarā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 1.panta 7.punktu. Valsts civildienesta pārvalde, kuras funkcionālā padotībā atrodas */darbavieta/,* izdeva valsts pārvaldes lēmumu, ar kuru risinātas attiecības starp iestādēm, kas kļūdaini bija noformēts kā administratīvais akts.

[7] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja savu kasācijas sūdzību, bet Ministru prezidenta pārstāvis – Ministru prezidenta iesniegto kasācijas sūdzību. Ministru prezidenta pārstāvis norādīja, ka kasācijas sūdzībā pieļauta kļūda, nepareizi norādot uz Administratīvā procesa likuma 86.panta trešo daļu, pareizi jābūt – 86.panta otrās daļas 3.punkts. Ministru prezidenta pārstāvis pauda viedokli, ka Valsts civildienesta pārvaldes uzdevums */darbavieta/* nav administratīvais akts, tas ir pārvaldes lēmums, ar kuru viena iestāde uzdod otrai kaut ko veikt. Valsts civildienesta pārvalde nav tiesīga noteikt algas, tā varēja uzdot ministrijai tikai pārskatīt algu politiku. Pieteicējs Valsts civildienesta pārvaldē nevērsās apstrīdēšanas kārtībā.

Motīvu daļa

[8] Apgabaltiesa, pārbaudot pārsūdzēto Ministru prezidenta lēmumu, atzina, ka tas, tāpat kā Valsts civildienesta pārvaldes lēmums par pienākuma uzlikšanu */darbavieta/* izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību, ir administratīvais akts, līdz ar to pakļauts administratīvās tiesas kontrolei. Tādējādi apgabaltiesa ir vērtējusi tikai prasījumu par Ministru prezidenta lēmuma atcelšanu.

Senāts tālāk norādīto argumentu dēļ minēto apgabaltiesas secinājumu uzskata par nepareizu. Līdz ar to arī atzīstams, ka apgabaltiesa nav pareizi noteikusi pieteikuma priekšmetu.

[9] Atbilstoši Valsts civildienesta likuma 23.panta pirmajai daļai ierēdnis saņem mēnešalgu, kuru atbilstoši ierēdņa ieņemamā amata amatu saimei, līmenim un ierēdņa kvalifikācijas pakāpei Ministru kabineta noteiktajā apmērā un kārtībā nosaka iestādes vadītājs. Arī Ministru kabineta noteikumi, kas regulēja ierēdņu darba samaksas jautājumu attiecīgi 2005. un 2006.gadā *(sk. Ministru kabineta 2004.gada 23.novembra noteikumu Nr.959 „Noteikumi par ierēdņu un tiešās pārvaldes iestāžu darbinieku darba samaksu, kvalifikācijas pakāpēm un ierēdņu pabalstiem" 5.punktu un Ministru kabineta 2005.gada 20.decembra noteikumu Nr.995 „Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas un Centrālās zemes komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju" 6.punktu),* paredzēja, ka mēnešalgas konkrēto apmēru ierēdnim nosaka iestādes vadītājs vai (atbilstoši noteikumiem Nr.995) viņa pilnvarota amatpersona.

Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 23.panta pirmajai daļai ministrijas administratīvais vadītājs ir valsts sekretārs. Savukārt Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumi Nr.242 „*/darbavieta/* nolikums" paredz, ka ministrijas valsts sekretārs citastarp vada iestādes administratīvo darbu, nodrošina ministrijas funkciju izpildi, izveido racionālu struktūru ministrijas funkciju izpildei, pieņem pārvaldes lēmumus un izdod iekšējos normatīvos aktus (11.punkts). Atbilstoši minētā nolikuma 21.punktam valsts sekretāra izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību privātpersona var pārsūdzēt tiesā.

Kā atzinis Senāts, lēmums par ierēdņa mēnešalgas noteikšanu atbilstoši Administratīvā procesa likuma 1.panta trešajai daļai ir administratīvais akts, jo būtiski skar šīs amatpersonas tiesības uz darba samaksu jeb skar ierēdni ārpus iekšējām dienesta attiecībām. Līdz ar to lēmums par mēnešalgas noteikšanu ierēdnim ir pārbaudāms administratīvā procesa kārtībā

(sk. Senāta 2010.gada 22.februāra lēmuma lietā Nr.SKA-127/2010 14.punktu un 2010.gada 30.aprīļa lēmuma lietā Nr.SKA-407/2010 8.punktu).

Mēnešalgas apmēru 2005. un 2006.gadam pieteicējam ir noteicis */darbavieta/* valsts sekretārs *(sk. lietas 2.sēj. 29. un 88.lapu)*. Šos rīkojumus kā administratīvos aktus pieteicējs uzreiz nav pārsūdzējis tiesā.

[10] Kā izriet no lietas materiāliem un konstatējusi rajona tiesa *(sk. Administratīvās rajona tiesas sprieduma 20.punktu un lietas 1.sēj. 246.-250.lpp.)*, pieteicējs 2006.gada 4.aprīlī vērsies pie ministrijas valsts sekretāra ar lūgumu citastarp veikt pārrēķinu un izmaksāt mēnešalgu saskaņā ar Ministru kabineta 2005.gada 20.decembra noteikumiem Nr.995 „Noteikumi par tiešās pārvaldes iestāžu ierēdņu, darbinieku un amatpersonu un Centrālās vēlēšanu komisijas un Centrālās zemes komisijas darbinieku darba samaksas sistēmu un kvalifikācijas pakāpēm, kā arī ierēdņu pabalstiem un kompensāciju" *(minētie noteikumi attiecās uz mēnešalgu noteikšanu 2006.gadam)* līdzvērtīgi *J.L.* noteiktajai mēnešalgai Ls 620. Jautājumā par */darbavieta/* rīcības likumību, nosakot būtiski atšķirīgas mēnešalgas viena līmeņa ierēdņiem, pieteicējs vērsies arī Valsts civildienesta pārvaldē. Kā secināms no Valsts civildienesta pārvaldes 2006.gada 15.decembra lēmuma, 2006.gada 21.februāra sūdzībā pieteicējs norādījis uz mēnešalgu 2005.gada februārī, kas bijusi noteikta zemāka nekā *J.L.*, savukārt 2006.gada 4.aprīļa iesniegumā pieteicējs norādījis uz neatbilstoši noteikto mēnešalgu laikā no 2006.gada 1.janvāra līdz 1.jūlijam *(sk. lietas 1.sēj. 9.-10.lpp.)*.

Pārvalde, izskatot pieteicēja sūdzību šajā jautājumā, ar lēmumu Nr.38 uzlika */darbavieta/* pienākumu novērst pieļautās prettiesiskās darbības mēnešalgu apmēru noteikšanā, kā arī izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību par 2005.gadu un 2006.gada pirmo pusgadu.

Tādējādi Valsts civildienesta pārvalde ir pildījusi tai ar Valsts civildienesta likuma 4.panta otrās daļas 1.punktu noteikto funkciju kontrolēt ar valsts civildienesta jomu saistīto normatīvo aktu piemērošanu iestāžu darbībā, atcelt iestāžu nelikumīgos lēmumus valsts civildienesta jomā un uzdot tām novērst konstatētos pārkāpumus. Savukārt pieteicējs bija izmantojis iespēju mēnešalgas noteikšanas jautājumu risināt nevis tieši tiesā, bet valsts pārvaldē.

[11] Minētais Valsts civildienesta pārvaldes lēmums nav uzskatāms par administratīvā akta galīgo noformējumu. Ar šādu lēmumu Valsts civildienesta pārvalde nav ne noteikusi pieteicējam mēnešalgu, ne arī konkrētu izmaksājamo mēnešalgas starpības summu, tātad nenodibina, nekonstatē konkrētas tiesiskās attiecības ar pieteicēju *(sal. Senāta 2005.gada*

14.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-282/2005 10.punkts). Ar šo lēmumu ir uzlikts pienākums */darbavieta/* novērst Valsts civildienesta pārvaldes konstatētos pārkāpumus un noteikt, pārvaldes ieskatā, pieteicējam atbilstošu mēnešalgu. Tādējādi procesam iestādē par pieteicēja mēnešalgu bija jānoslēdzas ar ministrijas attiecīgu lēmumu.

Turklāt ne no Valsts civildienesta likuma, ne citām tiesību normām neizriet, ka Valsts civildienesta pārvalde būtu tiesīga pieņemt galīgo lēmumu par mēnešalgu noteikšanu ierēdņiem. Valsts civildienesta likuma 4.panta otrās daļas 1.punkts piešķir tiesības pārvaldei atcelt iestāžu nelikumīgos lēmumus valsts civildienesta jomā un uzdot tām novērst konstatētos pārkāpumus, nevis pašai pieņemt lēmumu iestādes vietā. Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2003.gada 25.jūnija noteikumu Nr.333 „Valsts civildienesta pārvaldes nolikums" 4.1.apakšpunktam Valsts civildienesta pārvalde ir tiesīga izdot administratīvos aktus ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos. Turklāt, lai arī mēnešalgas noteikšana ierēdnim ir civildienesta jautājums, tas vienlaicīgi ir saistīts ar ministrijas finanšu līdzekļu izlietojumu, kas jau pārsniedz Valsts civildienesta pārvaldes kompetencē esošo civildienesta jomu.

[12] Ievērojot iepriekš minēto, arī pārsūdzētais Ministru prezidenta lēmums, ar kuru atcelts Valsts civildienesta lēmums daļā par pienākuma uzlikšanu */darbavieta/* izmaksāt pieteicējam mēnešalgas starpību, nav administratīvais akts, bet gan iekšējs pārvaldes lēmums. Tas, ka minētajos lēmumos ir atsauces uz Administratīvā procesa likuma normām, nenozīmē, ka tie uzskatāmi par administratīvajiem aktiem *(sk. Senāta 2005.gada 14.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-282/2005 10.punktu).*

[13] Lai arī pieteicējs tiesā ir vērsies ar prasījumu par Ministru prezidenta lēmuma atcelšanu, Senāts, ievērojot arī iepriekš izteiktos argumentus, uzskata par pareizu rajona tiesas sprieduma secinājumu, ka patiesībā pieteicēja pieteikums ir par labvēlīga administratīvā akta (labvēlīgāka, nekā jau izdotais) izdošanu par mēnešalgas noteikšanu 2005.gadā un 2006.gada pirmajā pusgadā. Proti, no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs nav bijis apmierināts ar */darbavieta/* valsts sekretāra noteikto mēnešalgu viņam minētajos laika posmos. Tāpēc šajā jautājumā, uzskatot, ka mēnešalgas noteikšanā pieļauti pārkāpumi, pieteicējs vērsās Valsts civildienesta pārvaldē. Taču, kad */darbavieta/* nepildīja pārvaldes pieņemto lēmumu un nenoteica pieteicējam citu mēnešalgu, kā arī neaprēķināja izmaksājamo starpību par pagājušo laiku un Ministru prezidents atcēla Valsts civildienesta pārvaldes lēmumu, pieteicējs vērsās tiesā.

Kā jau norādīts iepriekš, apgabaltiesa nav izskatījusi prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Līdz ar to spriedums ir atceļams un lieta nosūtāma jaunai izskatīšanai apgabaltiesai.

[14] Izskatot lietu no jauna, apgabaltiesai ir jāvērtē arī jautājums par to, vai pieteicējs nav nokavējis likumā noteiktos termiņus, jo, kā izriet no Valsts civildienesta pārvaldes lēmumā norādītā un tiesas konstatētā, ar sūdzībām par mēnešalgas noteikšanu gan 2005.gadam, gan 2006.gadam Valsts civildienesta pārvaldē pieteicējs vērsies tikai 2006.gada sākumā.

Turklāt, kā redzams no 2006.gada 21.februāra sūdzības, izsakot Valsts civildienesta pārvaldei lūgumus saistībā ar viņam piedāvāto citu amatu, pieteicējs citastarp ir norādījis uz to, ka, saņemot 2005.gada februārī amata algu, konstatējis, ka tā ir noteikta zemāka nekā *J.L.*, un izteicis viedokli, ka tas darīts speciāli saistībā ar cita amata piedāvājumu *(sk. lietas 2.sēj. 75.lpp.)*. Tādējādi tiesai ir jāvērtē, vai minētais iesniegums ir atzīstams par apstrīdēšanas iesniegumu 2005.gadā noteiktajai mēnešalgai. Savukārt 2006.gada 4.aprīļa iesniegums, uz kuru norādīts Valsts civildienesta pārvaldes lēmumā kā uz pieteicēja iesniegumu par nepareizu mēnešalgas noteikšanu 2006.gadā, lietā nav atrodams.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.septembra spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	*(paraksts)*	V.Krūmiņa
Senatore	*(paraksts)*	J.Briede
Senators	*(paraksts)*	A.Guļāns
Senatore	*(paraksts)*	V.Kakste
Senatore	*(paraksts)*	D.Mita
Senatore	*(paraksts)*	I.Skultāne
Senatore	*(paraksts)*	R.Vīduša

Noraksts pareizs:
senatore

I.Skultāne

Rīgā 2010.gada 17.jūnijā